



Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

Fortsatt kritiskt läge

Amina Said är mikrobiolog på Karolinska Institutet och talesman för Somaliska Freds- och utvecklingsföreningen.

Hon berättar om det kritiska läget idag och om de våldsamma förändringar som Somalia gått igenom: från självständigheten på 60-talet till inbördeskriget när etiopiska trupper invaderade landet för att stödja övergångsregeringen – något de flesta somalier uppfattar som ockupation.

Amina Said framträdde på ett öppet föredrag Föreningen Fjärde Världen arrangerade den 10 maj. Största delen av Somalias befolkning har somaliska som modersmål, är sunnitiska muslimer och ingår i det somaliska klansystemet. Enligt svenska regeringens källor fanns det upp mot 1 600 klaner i Somalia på 1960-talet. Strax efter självständigheten från Storbritannien och Italien valdes Aden Abdullahi Osman till Somalias första president och satt

kvar vid makten till 1967. Hans företrädare Abdirashid Sharmarke mördades i en kupp ledd av diktatorn, general Mohammed Siad Barre, som sas hysa sympati för Sovjetunionen. Han, i sin tur, störtades 1991.

Efter en konferens i Kenya år 2004 installerade FN, Afrikanska Unionen (OAU) och Arabförbundet en övergångsregering som består av krigsherrarna i Somalia. Men hos befolkningen är det stödet för Islamiska Dom-

Amina Said uppmanar den svenska regeringen att stoppa stödet till krigsherrarna i Somalia.



stolarnas Förbund (UIC) starkast. Något som förklaras med att dessa organiserade befolkningen och upphävdde "klanismen". Journalisten Anna Koblanck bekräftar det starka folkliga stödet för de Islamiska Domstolarna i Somalia (DN 2007-02-11).

LÄGET IDAG

Idag är läget så komplicerat att internationella organisationer som Amnesty International kallar Somalia för det farligaste landet i världen efter Irak, samtidigt som Läkare Utan Gränser vädjar om hjälp för att kunna utföra sina humanistiska uppdrag som vid flera tillfällen avbrutits på grund av den osäkra situationen. Det som händer i Somalia idag drabbar även den somaliska diasporan. Två svensksomalier hölls länge häktade av Säpo i Sverige för att ha skickat pengar till en organisation i hemlandet vid namn Al Shabaab, av USA stämplad som terrororganisation.

Det har förorsakat förvirring och rädsla bland somalierna som nu säger sig förhindrade att stödja anhängare som räknar med deras stöd i dessa svåra tider.

Amina Said uttryckte sin förvåning över att den svenska regeringen vill hindra somalier att skicka pengar till ett land under ockupation. Hon menar att somalierna försöker organisera motstånd mot ockupationen.

– Säpo har stoppat vårt stöd. Sverige har stött motståndsrörelser i världen, i Vietnam, ANC i Sydafrika – varför inte i Somalia?

Alla som skickar pengar till Somalia kan inte stämplas som terrorister, menar hon.

Hon uppmanar istället den svenska regeringen att avsluta stödet till de krigsherrar som övergångsregeringen i Somalia består av.

MOT TERRORSTÄMPLINGEN AV SVENSKSOMALIER

Amina Said ingår också i gruppen Charta 2008, som arrangerade ett offentligt möte på temat "Terroristjakt och Rättsäkerhet", på café Edenborg i Gamla Stan den 15 maj 2008. Bland de medverkande fanns Gösta Hultén, journalist och författare, Janne Flyghed, professor i kriminologi och Mattias Gardell, professor i religionshistoria. Gustav Fridolin, TV4-journalist och före detta riksdagsman, ledde mötet som handlade mycket om den frustration somalier känner på grund av att den svenska regeringen inte känner till förhållandena i deras land. En svensksomalier säger att han skäms över att hans skattepengar går till att stödja krigsherrar. Han är knappast ensam om den åsikten.

Gösta Hultén sa om gripandet av de svensksomalier som Säpo påstått stödja en terrorstämplad organisation:

– Jag menar att Säpo gick över gränsen när de anklagade de två somalierna (som nu är släppta på fri fot) för att stödja terrorism. De som har tagit emot pengarna är motståndsrörelser. De kämpar i sitt hemland, mot ockupation. Jag känner inte till alla detaljer om Al Shabaab. Men det som USA säger och det som åklagare och Säpos talesmän sagt i media gör att de har gått över gränsen, och terrorstämplat en motståndsorganisation.

Said Mahmoudi, professor i internationell rätt vid

Stockholms Universitet:

– Folkkräkten säger att man har rätt att göra motstånd mot en ockupation. Man kan fråga sig vem som egentligen är terrorist i Somalia? Utan att ta ställning för eller mot Al Shabaab så undrar jag vad ska man säga när USA med en racketattack dödar en namngiven Al Shabaabletare och ett trettiotal personer som befann sig i samma hus. Det måste kallas statsterrorism. Det sa Anna Lindh när USA gjorde så i Jemen 2002 när en påstådd Al Qaida-ledare tillsammans med andra personer dödade i en jeep, utan rättegång. Och detta gör USA i ett annat land; det Al Shabaab gör, rätt eller fel, gör de i sitt eget land.

Vad menar du med "Guantanamo-systemet"?

– Jag menar att den grundläggande rättsäkerheten har åsidosatts med terroristlagar och terroristjakt. Det skedde när två egyptier lämnades ut, utan rättslig prövning i Sverige, till tortyr i Egypten. Där har FN:s tortyrkommission stämplat Sveriges agerande, men ingen har ställts till svars. När det gäller Al Barakaat, samma sak; det var mycket oklara och diffusa grunder som användes för att stämpla Al Barakaat som en terrororganisation och i praktiken förstördes tre människors liv. När det gäller den senaste terroristlagen så är det också ofta så långa häktningstider att det bryter mot de regler som vi tidigare haft i Sverige.

– Ali Berzengi, som jag besökte i häktet, satt frihetsberövad i 15 månader. Så långa häktningstider bryter till och med mot Magna Charta. Detta är en del av Guantanamo-systemet. En annan del är att svenskar sitter häktade i Frankrike, USA, Marocko och troligen också i andra länder i väntan på rättegång i två eller tre år. Detta måste diskuteras.

Magna Charta skrevs i England på 1200-talet, en symbol för det västerländska rättssamhället. Nu har ni startat Charta 2008. Vad är syftet?

– Att uppmärksamma de övergrepp som har skett och sker, skapa opinion och försöka vända den utveckling av rättsövergrepp som har skett i kriget mot terrorismen, där Sverige också har dragits in. Vi vill kämpa mot de lagar och regler som inte överensstämmer med svensk rättsuppfattning och stoppa nya lagar som är på gång i riksdagen och som hotar allas integritet. För precis som Fridolin sa, det gäller somalierna idag, det gällde kommunister och judar i Tyskland på trettiotalet. Nästa gång gäller det någon annan. Skulle somalierna dömas för att de skickat pengar till motståndet i Somalia, innebär det i praktiken att solidaritet förbjuds. Det kommer svenska folket, med en lång tradition av solidaritet med förtryckta, aldrig att acceptera.

Text och foto: Massip Farid Ikken

Frilansjournalist

